Távol az Araráttól – Kiállítás és konferencia az örmény kultúráról

2013/04/05 - 2013/04/06

A Budapesti Történeti Múzeumban [1] április 5-én 16 órakor nyílik az 500 éves örmény könyvnyomtatás kulturális hatásait bemutató kiállítás, míg az OSZK Dísztermében április 5-én és 6-án nemzetközi konferenciát tartunk az örmény kultúra közép- és kelet-európai hatásáról.

A kulturális transzfer lehetőségei – Örmények Közép- és Kelet-Európában – Nemzetközi konferencia, OSZK, 2013. április 5–6.

Az Országos Széchényi Könyvtár *A kulturális transzfer lehetőségei – Örmények Közép- és Kelet-Európában* címmel nemzetközi tudományos konferenciát szervez a Lipcsei Egyetem Kelet-Közép-Európa Intézetével (GWZO) együttműködésben a Kárpát-medencei örmény kultúra értékeinek tudományos bemutatására vállalkozva. A konferencia a Budapesti Történeti Múzeumban ugyanekkor megnyíló *Távol az Araráttól. Örmény kultúra a Kárpát-medencében* című kiállítás kísérő

rendezvénye. A kiállítás és a konferencia a Budapesti Tavaszi Fesztivál részeként kerül megrendezésre, s egyik célja, hogy a hazai és erdélyi örménység, valamint az örmény diaszpóra is találkozhasson a rendezvények alkalmából. A kétnapos nemzetközi tudományos konferencia lehetőséget nyújt a szakmai kérdések alapos megvitatására, középpontba állítva nemcsak az erdélyi örmény kultúra mindeddig feltáratlan értékeinek a bemutatását, de a nemzetközi armenológia eredményeinek a prezentálását is.

A konferencián öt szekcióban a művészettörténet, az egyháztörténet, az irodalom, a történettudomány, a kulturális antropológia és a szociológia kutatóinak az előadásai hangzanak el. A plenáris nyitóelőadást *Prof. Dr. Stefan Troebst*, a Kelet-Közép-Európa történetét és kultúráját kutató németországi, lipcsei intézet, a GWZO vezető professzora tartja, míg a kiállítás megnyitását *Dr. Martonyi János* külügyminiszter úr és *Prof. Dr. Armenuhi Drost-Abgarjan* (Martin-Luther Egyetem, Halle-Wittenberg) vállalta. A konferencián előadást vállalt *Anahit Simonyan* asszony, a jereváni Magyar–Örmény Kulturális Társaság elnöke is, emellett a rendezvényeken várhatóan részt vesz főtisztelendő *Dr. Jakubinyi György* gyulafehérvári érsek úr is, aki segítségünkre volt az erdélyi dokumentumok kölcsönzésében.
A konferencia programja [2], Az esemény meghívója [3]

Távol az Araráttól. Örmény kultúra a Kárpát-medencében – Kiállítás a Budapesti Történeti Múzeumban 2013. április 5. – szeptember 15.

A Budapesti Történeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár közös szervezésében „*Távol az Araráttól. Örmény kultúra a Kárpát-medencében*” címmel 2013. árpilis 5-én kiállítás nyílik a Budapesti Történeti Múzeumban, az örmény könyvnyomtatás 500. évfordulója alkalmából világszerte megrendezett kiállítások sorába illeszkedve. 1512/1513-ban egy *Hakob Meghapart* nevű nyomdász kiadta az első teljesen örmény betűkkel nyomtatott könyvet az Urbatagirk-et (Péntekkönyv). Bár az örmény írásos kultúra ismertetése a kiállításon hangsúlyos szerephez jut, a bemutatásra kerülő anyag mégis szélesebb kulturális horizontot ölel fel: a kiállítás az erdélyi örménység egyházművészeti kincsei és magyarországi közgyűjteményekből származó, örményekhez kapcsolódó értékes és ritka műtárgyakat is bemutat.

Az örmények a 17. század második felében telepedtek le nagyobb létszámban Erdélyben, a 18. század folyamán négy településen (Szamosújváron, Erzsébetvárosban, Gyergyószentmiklóson és Szépvízen) voltak népesebb közösségeik. Településeiken értékes könyvtárakat,

könyvgyűjteményeket őriztek, s olyan műkincseket hagytak hátra, amelyek máig ismeretlenek nemcsak helyi szinten, de gyakorlatilag a tudományos közvélemény előtt is. A kiállítás legrégebbi egyházművészeti tárgyai és könyvei 18. századi erdélyi örmény templomok gyűjteményeiből származnak, eddig nem szerepeltek egyetlen nemzetközi kiállításon sem. Ezekben a gyűjteményekben unikális kötetek – így a világ első örmény nyelven nyomtatott bibliája – is megtalálhatók, és a korabeli örmény nyomdászati helyek (Konstantinápoly, Velence, Róma, Marseille, Bécs, Trieszt, Szentpétervár, Amszterdam stb.) majdnem mindegyikéből találunk itt kiadványokat.

A kiállításból kiderül, hogy örmény származású, örmény felmenőkkel bíró neves személyiségek nem kis mértékben gazdagították a magyar kultúrát is; köztük két aradi vértanú (*Lázár Vilmos* ezredes és *Kiss Ernő* altábornagy), számos dualizmuskori politikus és olyan kiváló művészek is, mint *Hollósy Simon*. A tárlaton megjelenő híres örmény személyek portréit többek között *Barabás Miklós, Benczúr Gyula, Than Mór* festették meg.
A 20. században Magyarországra, főként Budapestre telepedett örmények kultúráját szintén bemutatja a kiállítás, amit számos hazai és Kárpát-medencei közintézményből, egyházi és civil szervezettől származó relikvia tesz tartalmassá és egyedivé.

A kiállítás a Budapesti Történeti Múzeumban 2013. április 5. – szeptember 15. között látogatható.
A projekt szakmai koordinátorai: *Dr. Boka László* tudományos igazgató (OSZK); *Dr. Farbaky Péter* főigazgató-helyettes (BTM).
Kurátorok: *Dr. Kovács Bálint* történész, a Lipcsei Egyetem Kelet-Közép-Európa Intézetének (GWZO) tudományos munkatársa; *Pál Emese* művészettörténész, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár.

A rendezvényeket a Nemzeti Kulturális Alap, a Lipcsei Egyetem Kelet-Közép-Európa Intézete (GWZO) és több magyarországi örmény nemzetiségi önkormányzat támogatja.
2013/04/06 - 10:26

Forrás webcím: http://193.6.201.226/rendezvenyek/ararat

Hivatkozások:
[1] http://www.btm.hu/
[2] http://193.6.201.226/sites/default/files/program-kulturalis-transzfer.pdf
[3] http://193.6.201.226/sites/default/files/kulturalis-transzfer-meghivo.pdf
[4] http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[5] http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek